

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

ítélete

Az ügy száma: Pfv.III.20.094/2020/4. szám

A tanács tagjai: Salamonné dr. Piltz Judit a tanács elnöke

Dr. Zumbók Péter előadó bíró

Dr. Farkas Antónia bíró

A felperes: Felperes1

(Cím2)

A felperes képviselője:

Dr. Horváth András ügyvéd

(Cím5)

Az alperes: Alperes1

(Cím1)

Az alperes képviselője:

Szenthe Ügyvédi Iroda

(Cím4,

ügyintéző: dr. Szenthe Zsolt ügyvéd)

A per tárgya: sérelemdíj és kártérítés megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Veszprémi Törvényszék 2.Pf.20.126/2019/14.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Veszprémi Járásbíróság 3.P.21.024/2017/41.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálati kérelemmel támadott rendelkezését hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 63.500 (hatvanháromezer-ötszáz) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Megállapítja, hogy a felperes 30.000 (harmincezer) forint lerótt felülvizsgálati eljárási illeték visszaigénylésére jogosult.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a tulajdonát képező vitorlášhajót 2010 óta a jelenleg az alperes által üzemeltetett kikötőben tárolja. A felek 2014. április 10-én 2015. április 30-ig szóló bérleti szerződést kötöttek, amely alapján az alperes a kikötött díj ellenében vállalta a 2012 óta a parton lévő vitorlášhajó tárolását. A felperes 2014 szeptemberében észlelte a hajó árbócának és motorjának eltűnését.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[2] A felperes a keresetében eredetileg 3.300.000 forint kártérítés és késedelmi kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Állította, hogy az alperes a felek között létrejött bérleti szerződés megszegésével kárt okozott neki. Az eltűnt árbóc és szerelvényei értékét 3.000.000 forintban, az eltűnt motor értékét pedig 300.000 forintban jelölte meg.

[3] Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

[4] Az elsőfokú bíróság a 3.P.21.102/2016/9/I. számú ítéletével az alperest a keresettel egyezően marasztalta. Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság a 2.Pf.20.214/2017/3. számú végzésével az elsőfokú bíróság fenti ítéletét hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

[5] A felperes a megismételt eljárásban – az árbóc megkerülésére is tekintettel – módosított keresetében 3.050.000 forint és késedelmi kamatai megfizetésére kérte az alperes kötelezését. A 3.000.000 forint összegű sérelemdíj iránti igényét arra alapította, hogy a vitorlášajót három szezonon keresztül nem tudta használni, és hivatkozása szerint az alperes szerződésszegése miatt a testi épséghez, egészséghez, magánélethez, magánlakáshoz és személyi szabadsághoz való joga is sérült. A további 50.000 forintot kártérítésként, a motor elvesztésére figyelemmel követelte.

[6] Az alperes érdemi ellenkérelmében a módosított kereset elutasítását, míg viszontkeresetében a felperes 1.540.000 forint tárolási díj és késedelmi kamatai megfizetésére kötelezését kérte.

[7] A felperes érdemi ellenkérelmében a viszontkereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

[8] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította, és a viszontkeresettel egyezően marasztalta a felperest.

[9] A felperes sérelemdíj megfizetése iránti kereseti kérelmének megalapozottságát a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:42. § (1) bekezdése, a 2:43. § a) és b) pontja, valamint 2:52. §-a alapján vizsgálta. Megállapította, hogy a felperes élete és testi épsége nem volt veszélyben, az egészsége nem sérült, mint ahogy a személyes szabadsága és a magánélethez való joga sem sérülhetett, mert alig tartózkodott a kikötőben. Minthogy a felperes a hajót lakás céljára nem használta, és nem is akarta használni, a magánlakáshoz való jog sérelmére történt hivatkozását sem tartotta alaposnak. Emellett utalt arra, hogy a felperes az általa ugyancsak megjelölt „sportoláshoz való jog” gyakorlásától sem volt elzárva.

[10] Mindezek alapján arra az álláspontra helyezkedett, hogy az alperes az árbóc kiadásának elmulasztásával a felperes személyiségi jogait nem sértette. Kifejtette azonban azt

is, hogy nem vagyoni sérelem bekövetkezésének hiányában sérelemdíj nem követelhető, és nem vagyoni sérelem a felperesnél nem volt kimutatható.

[11] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, az alperest 50.000 forint és késedelmi kamatai felperes javára való megfizetésére kötelezte, egyebekben – a per főtárgya tekintetében – az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[12] Rögzítette, hogy a felek a másodfokú eljárásban a viszontkeresetet érintően egyezséget kötöttek, amelyet jóváhagyott, s emiatt az elsőfokú bíróság ítéletének a felperest az alperes részére 1.540.000 forint és késedelmi kamatai megfizetésére kötelező rendelkezése hatályát veszítette.

[13] Az ennek megfelelően a felülbírálat tárgyát képező, a keresetet elutasító elsőfokú ítéleti rendelkezés részbeni megváltoztatását azzal indokolta, hogy az elsőfokú bíróságnak a motor elvesztése miatt előterjesztett, kártérítés megfizetése iránti kereseti kérelmet elutasító döntése téves volt. Az elsőfokú bíróságtól eltérően ugyanis arra a következtetésre jutott, hogy a motor elvesztése szerződésszegésnek számított, és az a Ptk. 6:142. §-ában meghatározott kimentési ok hiányában az alperes kártérítési kötelezettségét vonta maga után. Mivel pedig a felek a motor értékét egyezően 50.000 forintban jelölték meg, ezért az alperest a kereset szerint ekkora összegű kártérítés megfizetésére kötelezte.

[14] Az elsőfokú bíróság ítéletének a keresetet a sérelemdíj iránti követelés tekintetében elutasító rendelkezését helyesnek minősítette, és ebben a körben mindenben osztotta az elsőfokú bíróság által kifejtett indokokat.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[15] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezését és az alperesnek a keresettel egyező marasztalását kérte.

[16] Megsértett jogszabályhelyként a Ptk. 6:142. §-át és 6:143. §-át jelölte meg.

[17] A BH+ 2010.7.305. számon közzétett eseti döntésre hivatkozva hangsúlyozta, hogy a bíróság a kereset jogcíméhez nincs kötve, ha a fél által előadott tények a keresetet más jogcímen megalapozzák. Álláspontja szerint a másodfokú bíróság a jogerős ítélet meghozatalakor ezt figyelmen kívül hagyta, holott a fellebbezésében is előadta, hogy a követelését az eredetileg megjelölt jogcímen, szerződésszegéssel okozott kár megtérítése és nem sérelemdíj jogcímén érvényesíti.

[18] Sérelmezte továbbá, hogy a másodfokú bíróság iratellenes megállapításokat tett. Ezzel kapcsolatban kiemelte, hogy a tanúvallomások és az alperes nyilatkozatai szerint sem az árbóc, sem – a máig elő nem került – motor nincs az alperes birtokában. Érvelése szerint az utóbbi tényből a bíróságok nem juthattak volna arra a következtetésre, hogy az említett ingókat ő is fellelhetne volna. Kifogásolta azt is, hogy a másodfokú bíróság a jogerős ítélet indokolásában még csak nem is utalt a perben kirendelt szakértő szakvéleményére; emellett a bíróságok egyike sem volt figyelemmel arra, hogy a további költségekkel járó megismételt eljárásra a bíróságnak felróható adminisztrációs hiba miatt került sor.

[19] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében elsődlegesen – a felülvizsgálat kizártsága miatt – a felülvizsgálati eljárás „hivatalbóli megszüntetését”, másodlagosan a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

[20] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

[21] A Kúria a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 275. § (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelem keretei között eljárva, a felülvizsgálati eljárás eredményeként azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet felülvizsgálati kérelemmel támadott rendelkezése a felperes által megjelölt okokból nem jogszabálysértő.

[22] Mivel az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében – tartalma szerint – a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasítására irányuló kérelmet is előterjesztett, ezért a Kúriának – a régi Pp. 273. § (2) bekezdés a) pontjára is figyelemmel – elsődlegesen ebben a kérdésben kellett állást foglalnia.

[23] Az alperes két okból állította a felülvizsgálat kizártságát: egyrészt a régi Pp. 271. § (2) bekezdésére, másrészt a régi Pp. 271. § (3) bekezdésére hivatkozással. Arra – a következőkben részletezettek szerint – helyesen utalt, hogy a felülvizsgálati kérelemben vitatott érték a felperes által feltüntetett 3.300.000 forint helyett 3.000.000 forint volt, s emiatt figyelemmel kellett lenni a régi Pp. 271. § (2) bekezdésének a vagyoni jogi ügyekben érvényesülő, felülvizsgálatot korlátozó rendelkezésére. Téves volt azonban az a hivatkozása, hogy az ugyanezen jogszabályhely által a külön nevesített pertípusokra megállapított, a kizárás alóli kivételt engedő szabályát alkalmazni nem lehetett. A felperes felülvizsgálati kérelemmel ugyanis a jogerős ítéletnek azt a rendelkezését támadta, amellyel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a sérelemdíj megfizetése iránti keresetet elutasító részében helybenhagyta, és az értékhatártól függő kizárás a sérelemdíj iránt indított perekre nem vonatkozik. Ebből a szempontból – a felülvizsgálati ellenkérelemben kifejtettekkel szemben – nem volt jelentősége annak, hogy a felperes a felülvizsgálati kérelmében a peresített követelésének téves jogi minősítésére hivatkozott, és a keresetében foglalt, a bíróságok által figyelembe vett jogállítástól eltérően jelölte meg az érvényesíteni kívánt jogát.

[24] A felülvizsgálatot kizáró másik ok fennállását az alperes a jogszabályi rendelkezés szövegét hiányosan idézve állította. A régi Pp. 271. § (3) bekezdése a felülvizsgálati ellenkérelemben előadottakkal ellentétben nem általános jelleggel, hanem csak az ott felsorolt ügyekben zárja ki az elsőfokú bíróság ítéletét helyben hagyó jogerős ítélet felülvizsgálatát. Az adott per ugyanakkor az említett ügyek egyikének sem feleltethető meg, és azok közé sem tartozik, amelyek esetében a régi Pp. 271. § (4) bekezdése az azonos jogszabályi rendelkezésre utalással történt helybenhagyás miatt zárja ki a felülvizsgálatot.

[25] A felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja [rég. Pp. 272. § (2) bekezdés]. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti. Ha a fél a felülvizsgálati kérelmében több, egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásának rendelkeznie kell az előzőekben meghatározott tartalmi követelményekkel [1/2016. (II. 15.) PK vélemény 3. és 4. pontja].

[26] Mindennek az adott esetben több okból is kiemelt jelentősége volt. A felperes annak ellenére 3.300.000 forintban jelölte meg a felülvizsgálati pertárgyértéket, hogy a jogerős ítélettel elbírált, leszállított keresete már csupán 3.050.000 forint megfizetésére irányult, amelyből a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatásával az 50.000 forint kártérítés megfizetése iránti kereseti kérelemnek helyt adott. Ebből következően, a felülvizsgálati kérelem tartalmára tekintettel a jogerős ítéletnek a további, 3.000.000 forint sérelemdíj megfizetése iránti keresetet elutasító elsőfokú ítéleti rendelkezést helyben hagyó része volt az, amelyre a felülvizsgálat kiterjedt.

[27] A felperes megsértett jogszabályhelyként a Ptk. 6:142. §-át és 6:143. §-át jelölte meg. Ezek közül az utóbbi a szerződésszegéssel okozott károkért való felelősség alapján megfizetendő kártérítés mértékére vonatkozó rendelkezéseket tartalmaz, amelyek sérelemdíj esetén nem alkalmazhatóak. A másik jogszabályhely, a szerződésszegéssel okozott károkért való felelősség feltételeit meghatározó Ptk. 6:142. § feltüntetése annyiban adekvát jogszabályi hivatkozásnak minősült, hogy a Ptk. 2:52. § (2) bekezdése a sérelemdíj fizetésére kötelezés feltételeire – különösen a sérelemdíjra köteles személy meghatározására és a kimentés módjára – a kártérítési felelősség szabályait rendeli alkalmazni. Ehhez képest a szerződésszegés tényét a másodfokú bíróság megállapította, és erre figyelemmel az alperest a kereset alapján a vitorláshajó motorjának elvesztése miatt követelt kártérítés megfizetésére kötelezte. A jogerős ítéletnek ezt a nem vitatott ténymegállapítását a felülvizsgálati eljárásban is irányadónak kellett tekinteni. A sérelemdíj megfizetése iránti kereset elutasításának az elsőfokú bíróság által megjelölt és a másodfokú bíróság részéről helyesnek minősített indoka ugyanakkor az volt, hogy a sérelemdíjra való jogosultsághoz szükséges személyiségi jogsértés és a felperest ért nem vagyoni sérelem is hiányzott. A felperes viszont ezzel ellentétes jogi álláspontot a felülvizsgálati kérelmében nem fejtett ki, és az ezzel összefüggő jogszabályhelyek [Ptk. 2:52. § (1) és (2) bekezdés] megsértését sem állította. Érdemi felülvizsgálatnak ezért ebben a körben nem lehetett helye.

[28] A felperes a felülvizsgálati kérelmében több eljárási szabálysértést is megjelölt. A jogcímhez kötöttség téves értelmezése mellett hivatkozott a perköltség viseléséről szóló helytelen rendelkezésre, a bizonyítékmérlegelés hibáira (iratellenességre, a tanúvallomások és a szakvélemény figyelmen kívül hagyására) és az indokolási kötelezettség megsértésére. A kapcsolódó eljárásjogi jogszabályhelyek feltüntetésének hiányában azonban érdemi vizsgálatra ezek a felülvizsgálati támadások sem voltak alkalmasak.

[29] A Kúria a kifejtettekre figyelemmel, a régi Pp. 275. § (3) bekezdése alapján a jogerős ítélet felülvizsgálati kérelemmel támadott rendelkezését hatályában fenntartotta.

Záró rész

[30] A Kúria a régi Pp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazott régi Pp. 78. § (1) bekezdése szerint, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontjára, (5) bekezdésére és 4/A. § (1) bekezdésére tekintettel a felperest kötelezte az alperes részéről felmerült – az általános

forgalmi adót tartalmazó ügyvédi munkadíjból álló – felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére.

[31] Mivel a fentebb írtakból következően a felülvizsgálati pertárgyérték, s így – az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (1) bekezdésének megfelelően – az illeték alapja 3.000.000 forint, míg a felülvizsgálati eljárási illetéknek – az Itv. 50. § (1) bekezdése alapján számított – összege a felperes által illetékbélyeggel megfizetett 330.000 forinttal szemben 300.000 forint volt, ezért a felperes az Itv. 80. § (1) bekezdés f) pontja szerint 30.000 forint felülvizsgálati eljárási illeték visszaigénylésére jogosult, kérelemre.

[32] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a régi Pp. 274. § (1) bekezdése alapján – a felperes kérelmére – tárgyaláson bírálta el.

[33] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a régi Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.
Budapest, 2021. február 10.

Salamonné dr. Piltz Judit s.k. a tanács elnöke, Dr. Zumbók Péter s.k. előadó bíró, Dr. Farkas Antónia s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági ügyintéző
HM